

**25 квітня виповнилося 60 років
завідувачу кафедри клінічної фармації,
фармакотерапії і управління та економіки фармації
факультету післядипломної освіти
Запорізького державного медичного університету,
доктору медичних наук, професору
Івану Михайловичу Білаю.**

І. М. Білай закінчив лікувальний факультет Запорізького державного медичного інституту в 1978 році. Практичну діяльність розпочав лікарем-терапевтом у 2 міській лікарні м. Запоріжжя. Через чотири роки Іван Михайлович стає старшим лаборантом, а невдовзі й асистентом кафедри фармакології Запорізького державного медичного інституту, яку очолював видатний фармаколог професор Віктор Володимирович Дунаєв, саме він прищепив молодому вченому інтерес до біохімічної фармакології, допоміг сформувати коло наукових зацікавлень. Під його керівництвом Іван Білай захистив у І Московському медичному інституті імені І. М. Сеченова кандидатську дисертацію на тему «Вплив ацефену, ноотропілу та рибоксину на біоенергетичні процеси та фізичну працездатність (експериментальне дослідження)» (1987 р.). У 1988 р. наукова праця І. М. Білая посіла перше місце на Всесоюзному конкурсі молодих учених-фармакологів Радянського Союзу.

З 1992 по 1998 рр. Іван Михайлович – завідувач курсу клінічної фармакології в обласній клінічній лікарні, а з 1994 р. – доцент курсу. У цей період він опановує та застосовує новітні методи оцінювання фармакокінетики та фармакодинаміки серцево-судинних засобів у клініці госпітального, неврологічного, судинного, кардіологічного та профпатологічного відділень обласної клінічної лікарні, розробляє принципи фармакотерапії атеросклерозу, ІХС і гепатитів.

У 1999 р. у спеціалізованій вченій раді Волгоградського медичного університету І. М. Білай захистив докторську дисертацію на тему «Експериментально-клінічне дослідження ефективності фіто- і фармакотерапії атеросклерозу» з двох спеціальностей – фармакологія та клінічна фармакологія, йому було присвоєно вчений ступінь доктора медичних наук Російської Федерації. У 2003 р. І. М. Білай пройшов переатестацію докторської дисертації в Інституті фармакології та токсикології АМН України і здобув учений ступінь доктора медичних наук України, вперше в Україні за фахом «клінічна фармакологія», а у 2005 р. обраний на посаду професора кафедри клінічної фармакології, фармації та фармакотерапії. У 2007 р. І. М. Білай організував кафедру клінічної фармації, фармакотерапії й управління та економіки фармації факультету післядипломної освіти та став її завідувачем, у 2010 р. йому надано вчене звання професора кафедри. Ця посада дала можливість сповна проявити талант педагога та організатора навчального процесу: І. М. Білай оптимізував підготовку провізорів-інтернів з клінічної фармації.

Головний напрям науково-дослідницької роботи І. М. Білая – розробка оптимальних умов моделювання гіпоксичних станів (дозоване та екстремальне фізичне навантаження, атеросклероз, гепатит, цукровий діабет, дрібновогнищевий інфаркт міокарда, артеріальна гіпертензія, стрес і патологічне ожиріння), на основі яких здійснюється пошук нових лікарських засобів з антигіпоксичною, антиоксидантною, метаболітотропною, антиатеросклеротичною, гепатопротекторною та гіполіпідемічною активністю, розробляються фармакологічні принципи метаболічної корекції ішемічних станів. Виявлено нові закономірності патобіохімічних процесів у кардіоміоцитах, гепатоцитах, еритроцитах як клітинних моделях, що лягли в основу формування підходів до цілеспрямованої корекції гіпоксичних станів. І. М. Білай розробив новий науковий напрям у клінічній фармакології антиатеросклеротичних препаратів природного походження та їхніх синтетичних аналогів; створив і впровадив у медичну практику гіполіпідемічні засоби «Бетафіт» і «Стигмафіт»; сформував принципи та підходи у фітотерапії атеросклерозу й ІХС, організував скринінг нових похідних ксантинів і тріазолів різних видів активності (гіполіпідемічна, антиатероматозна, діуретична, протизапальна, анальгетична, нейротропна, протисудомна, гіпоглікемічна, антиоксидантна та гепатопротекторна).

Під керівництвом професора І. М. Білая захищено 5 кандидатських дисертацій, 20 магістерських, 10 дипломних робіт. Він – автор понад 750 наукових праць, 3 монографій, 20 авторських свідоцтв, патентів і раціоналізаторських пропозицій. Професор І. М. Білай – співавтор підручника «Фармакотерапія», створив понад 50 навчально-ме-

тодичних і навчальних посібників, збірників тестових завдань із клінічної фармації для провізорів-інтернів зі спеціальності «Загальна фармація», слухачів курсів підвищення кваліфікації. Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО завжди посідала високі місця в рейтинговій діяльності університету (у 2008–2009, 2009–2010 та 2011–2012 навчальних роках). Професор І. М. Білай є дійсним членом наукової Всеукраїнської асоціації фармакологів, академіком Української технологічної академії, членом атестаційної комісії департаменту охорони здоров'я Запорізької області.

І. М. Білай – лікар-терапевт вищої категорії, лікар-гомеопат, керує лікувальною роботою кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО в госпітальному відділенні КУ «2 міська клінічна лікарня». За багаторічну плідну роботу вченого неодноразово нагороджували почесними грамотами департаменту охорони здоров'я Запорізької обласної державної адміністрації, міської ради. Українська технологічна академія відзначила його працю орденами Святого Архистратига Михаїла, «Знаком пошани» та медаллю «Захиснику Вітчизни».

Іван Михайлович користується заслуженою повагою професорсько-викладацького складу університету, лікарів і провізорів.

Ректорат Запорізького державного медичного університету, деканат післядипломної освіти, колектив кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО щиро вітають ювіляра, бажають наукових звершень, міцного здоров'я та оптимістичного ставлення до життя!